

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim. 14.08.2018

Alpay Antmen

Mersin Milletvekili

Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı verilerine Türkiye'nin brüt dış borç stoku 466,7 milyar dolar. Son dönemde doların yükselmesiyle ülke bir ekonomik ve siyasal krizin eşğine getirilmiştir.

Türk vatandaşlarının kişi başı borç tutarı 2018 yılı itibariyle 5 bin 600 dolara çıkmıştır. Yani dış borç tutarı nedeniyle; AKP iktidarının 16 yılı boyunca her bir vatandaşın omzuna 3 bin 769 dolar borç daha eklenmiştir. 2018 yılı itibariyle vatandaşların kişi başına düşen borcu yüzde 206 artmış durumdadır. Bugün doğan her bebek 5 bin 600 dolar, yani Türk Lirası ile 39 bin lira borçlu olarak doğmaktadır.

Türkiye'de yapılan tüm özelleştirmelerin yüzde 88'inin AKP döneminde yapılmasına ve 60 milyar dolardan fazla özelleştirme yapılmasına rağmen bugünkü doların durumu göz önüne alındığında; Türkiye, tarihinin en borçlu dönemine sokulmuştur.

Önergenin verildiği tarih itibariyle; Dolar ortalama 7 Türk Lirasıdır. Asgari ücret: İngiltere'de 1394, İspanya'da 763, Belçika'da 1998, Almanya'da 1653, Fransa' da 1638, Japonya' da 1656, Lüksemburg'da 2159, Singapur'da 1097, Çin'de 324, Fas'ta 264 ve Türkiye'de şu anda 222 dolara tekabül etmektedir. Yani Türkiye, asgari ücrette Çin ve Fas'ın da altına düşürülmüştür.

Bununla birlikte; dolar esas alınarak ihaleler yapılmış, dolara endeksli ihaleler dağıtılmış ve vatandaş geçmediği köprü, kullanmadığı işletmeler nedeniyle dolar olarak ihaleyi alan firmalara borçlu hale getirilmiştir. Vatandaşlar her gün daha fazla borçlu hale getirilirken, her alanda vergiler arttırılırken, işsiz ve yoksul vatandaşlardan dahi durmadan vergiler alınırken birçok büyük ihale alan firmanın vergi borçları silinmiş ya da çok azı tahsil edilmiştir. Cumhuriyet'in ilanından, AKP'nin iktidara geldiği süre boyunca toplam 26 kez vergi affı getirilmiş, 16 yılı aşan AKP döneminde ise 10 kere vergi affı getirilmiştir. İcra dairelerinde dosya sayısının 26 milyonu geçtiği, su ve elektrik faturasını ödeyemediği için vatandaşların suyunun ve elektriğinin kesildiği, bir gazimizin protezine dahi haciz geldiği bir dönemde Türk halkına hakaret eden bir işadaminin 425 milyon liralık vergi borcu silinmiştir.

Bütün bunlar olurken iktidar birçok ihaleyi 'yap işlet devret' modeli üzerinden vermiş, bu ihaleleri alan şirketlere de dolar üzerinden belirli ödeme garantileri getirilmiştir.

Örneğin, İzmit Osman Gazi Köprüsü ihalesine göre; köprüden 1 yılda geçmesi gereken araç sayısı yıllık 14 milyon 600'ken sadece 5 milyon aracın geçiş yapmış, bu nedenle de halkın sırtına 1 milyar liradan fazla para yüklenmiştir. O dönem belirlenen geçiş ücreti 35 dolar, artı KDV iken daha sonra bu rakam 89 TL ye düşürülmüş ancak aradaki farkı, hazine ödeme garantisi olduğundan bahsi geçen fark köprüyü dahi kullanmayan vatandaşın sırtına yüklenmiştir. Bir diğer benzer örnek olan, İstanbul Yavuz Sultan Selim Köprüsüdür. Yine şirketlere dolar üzerinden verilen geçiş garantisi nedeniyle halkın sırtına 417 milyon lira yüklenmiştir. Buna benzer birçok dolar ödeme garantili yap işlet devret modeli yüzünden her gün her yurttaşın omzundaki borç yükü daha da artmaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1 – 2002 ila 2018 yılları arasında vergi affına uğrayan ya da vergi indirimi yapılan şirket sayısı kaçtır? Bunlar hangileridir? Ne tür gerekçelerle bu af ya da indirim bu firmalara uygulanmıştır? Bu firmalara belirtilen yıllara arsında ne kadar vergi affı, ne kadar da vergi indirimi sağlanmıştır?

2 – Vergi affına veya indirimine uğrayan şirketlerin 2002 ila 2018 yılları arasında aldıkları devlet ihalesi sayısı kaçtır? Bunlar hangileridir ve bu ihalelerin bedelleri ne kadardır?

3 – AKP iktidarı boyunca 'yap işlet devret' modeline sahip verilen ihale sayısı kaçtır? Bu ihalelerin kaç Türk Lirası, kaç Dolar üzerinden verilmiştir? Bahsi geçen ihalelerin sırasıyla belirtilmek üzere ihale bedelleri ne kadardır? Teslim edilmeyen ya da geciktirilen ihale bulunmakta mıdır? Bu ihalelerin hangilerinde devlet garantisi bulunmaktadır?

4 – Yap işlet devret modeli üzerinden verilen ihaleler nedeniyle, ödeme garantisi yüzünde devletin kaybı ne kadardır?

5 – Halka hakaret eden işadınının 425 milyon liralık vergi borcuna af getirdikten sonra; işsizlikten öğrenci katkı kredisini ödemeyen gençlerin, ürettiğini satamadığı için çiftçinin bankadaki borcunu, yoksulluktan ödeyemediği için halkın bankalara olan borcuna da af getirmeyi düşünüyor musunuz?